

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1	Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2	Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ
1.3	Catedra	DEPARTAMENTUL DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ
1.4	Domeniul de studii	ASISTENȚĂ SOCIALĂ / PROBATIUNE
1.5	Ciclul de studii	MASTER
1.6	Programul de studii/Calificarea	PROBATIUNE

2. Date despre disciplină

2.1	Denumirea disciplinei	COMUNITATI SI REELE DE SUPTOR IN PROBATIUNE						
2.2	Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Adrian Dan						
2.3	Titularul activităților de seminar							
2.4	Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Obligatoriu

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1	Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4	Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp						ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe						40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						24
Tutoriat						
Examinări						4
Alte activități						
3.7 Total ore studiu individual						108
3.9 Total ore pe semestru						150
3.10 Numărul de credite						6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Cunoștințe minimale privind sociologia generala, probatiune, tipuri de probleme sociale, rețeaua de asistență socială și beneficii și servicii sociale, dezvoltare comunitara
4.2 de competențe	Bune capacități de analiză, sinteză și integrare a noilor informații, precum și abilități de prezentare și susținere orală a acestora.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)	
7.1 Obiectivul general al disciplinei	Asimilarea de către studenți a cunoștințelor necesare pentru a înțelege mecanismele comunitare de incluziune / excluziune sociala și cum pot fi create rețele de suport pentru cei incluși în sistemul de probatiune.
7.2 Obiectivele specifice	În predarea acestei discipline se vor avea în vedere mai multe perspective: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Perspectiva serviciilor de probatiune</i> – cu accent pe programele și măsurile de reintegrare sociala dezvoltate în penitenciar și în afara acestuia de către institutii specializate prin servicii specifice • <i>Perspectiva beneficiarilor serviciilor de probatiune, precum și a familiilor acestora</i> – cum vad ei

	reintegrarea lor sociala <ul style="list-style-type: none"> • <i>Perspectiva angajatorilor</i> – cum vad ei reintegrarea sociala a ex-offenders pe piata muncii • <i>Perspectiva comunitatii si a societatii</i> – cum vad ei reintegrarea sociala a ex-offenders si in ce conditii comunitatea este incluziva sau exclusiva (marginalizeaza)..
--	---

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>I. <u>CONCEPTUL DE DEZVOLTARE COMUNITARĂ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Originile dezvoltării comunitare. 2. Concepte-cheie ale dezvoltării comunitare: 3. Actori și Instituții în Dezvoltarea comunitară. 4. Factori externi care influențează +/- procesul de dezvoltare comunitară. 5. Caracteristici ale procesului de dezvoltare comunitară. 6. Scopurile dezvoltării comunitare. <p>II. <u>OBIECTUL DEZVOLTĂRII COMUNITARE</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Intervenția colectivă în munca socială comunitară. 2. Elemente ale muncii sociale comunitare. 3. Aproximări și accepțiuni asupra conceptului de „comunitate”. 4. Elemente structurale ale comunității. 5. Dezvoltări recente asupra conceptului de comunitate. Concepte alternative. <p>III. <u>DIAGNOZA PROBLEMELOR SOCIALE SI ECONOMICE ALE COMUNITĂȚII (1)</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ce este o problemă economică? 2. Ce este o problemă socială? 3. Inter-relația dintre problemele economice și problemele sociale. 4. Probleme sociale: definire, cauze, tipuri de soluții. 5. Teorii asupra problemelor sociale. <p>IV. <u>DIAGNOZA PROBLEMELOR SOCIALE SI ECONOMICE ALE COMUNITĂȚII (2)</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nivelul obiectiv si cel subiectiv (reacțiile colective) al problemelor sociale. 2. Estimarea conștientizării problemelor sociale: 3. Forțele sociale active care promovează/ blochează soluționarea: 4. Dinamica problemelor sociale: faze, factori. 5. Intervenția și efectele intervenției: <p>V. <u>DETERMINAREA FACTORILOR CARE INFLUENTEAZA DEZVOLTAREA/ SUBDEZVOLTAREA COMUNITĂȚII</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Factori pozitivi</i> care contribuie la dezvoltarea comunității 2. Determinarea <i>factorilor negativi</i> care generează subdezvoltarea comunității. 3. Resursele comunității. 4. Riscurile comunitare. <p>VI. <u>CAPITALUL SOCIAL SI UMAN: DIAGNOZA SI METODE DE IMBUNATATIRE</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ce este / ce constituie “capitalul social”? 2. Ce este/ce reprezintă “capitalul uman”? 3. Diagnoza privind capitalul social și cel uman de la nivel local. 4. Metode de îmbunătățire a capitalului social și a celui uman. <p>VII. <u>METODOLOGIA INTERVENȚIEI SOCIALE COMUNITARE</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Considerații metodologice preliminare. 2. Propunere metodologică de intervenție comunitară. 3. Perspective și Modele de intervenție. <ul style="list-style-type: none"> - A. Formularea politicilor. 	Metode de învățare activă (expunere didactică, dezbateri, prezentări exerciții individuale și de grup)	

- B. Perspectiva organizării comunitare.
 - B_1. Acțiunea socială;
 - B_2. Planificarea socială;
 - B_3. Dezvoltarea comunității;
- C. Perspectiva administrației și managementului
- D. Alte modele de intervenție.

VIII. SERVICIILE SOCIALE SI DEZVOLTAREA COMUNITARĂ

1. Ce sunt serviciile sociale.
2. Rolul serviciilor sociale.
3. Tipuri de servicii sociale. Analiza si diagnoza /evaluarea serviciilor sociale.
4. Nevoia de servicii sociale.

IX. DOMENII FUNDAMENTALE ALE MUNCII SOCIALE COMUNITARE

1. Angajare/ participare pe piața muncii.
2. Calitatea locuirii.
3. Starea de sănătate.

X. IDENTIFICAREA NEVOII SI PLANIFICAREA/ CONTURAREA PROGRAMULUI IN CONTEXTEL COMUNITATII

1. Identificarea și evaluarea nevoii de servicii.
2. Conceptele de “identificare a nevoii” și “evaluare a nevoii”.
3. Justificare și ținte în studiile asupra nevoii.
4. Analiza convergentă.

XI. ACTORII LOCALI: CONSTRUIREA PARTENERIATULUI IN COMUNITATE

1. Rolurile si pozițiile pe care le ocupa diferiți actori sociali in comunitate.
2. Structuri de putere și influența/dominare.
3. Procesul de “Empowerment” al actorilor comunitari.
4. Modalități de construire a parteneriatului.

XII. DEZVOLTAREA COMUNITARĂ ÎN ROMÂNIA DUPĂ 1989 : EXEMPLUL F.R.D.S.

1. Filozofia proiectelor dezvoltate de FRDS.
2. Criteriile de eligibilitate (de sărăcie) stabilite de FRDS.
3. Tipuri de proiecte finanțate de FRDS.
4. Impactul proiectelor finanțate de FRDS.

•

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

- Cernea Michael, 1991, *Putting People First*, Oxford University Press.
- Cernea Michael, 1992, *The building blocks of participation*, The World Bank.
- Cox Fred M., Erlich John L., Rothman Jack, Tropman John E., (eds.), 1987, *Strategies Of Community Organization. Macro Practice*, 4th edition, F.E. Peacock Publishers, Inc., Itasca, Illinois
- Cusworth J. W., T.R. Franks, 1993, *Managementul proiectelor în țările în curs de dezvoltare*, Ed. All.
- Gittel Ross, Vidal Avis, 1998, *Community Organizing: Building Social Capital as a Development Strategy*, Sage Publication, London.
- Green Gary Paul, Hainnes Ana, 2001, *Asset Building and Community Development*, Sage Publication, London.
- Healley Patsy, 1997, *Collaborative Planning. Shaping Places in Fragmented Societies*, Macmillan Press Ltd.
- Laufer Armand, 1978, *Social Planning at the Community Level*, Prentice-Hall, New Jersey.
- McKewitt David, 1994, *Public Sector Management*, SAGE Publications, London.
- McKewitt David, 1994, *Public Sector Management*, SAGE Publications, London.
- Mehrhoff W. Arthur, 1999, *Community Design: A Team Approach to Dynamic Community Systems*, Sage Publication, London.
- Midgley James, 1995, *Social Development. The Developmental Perspective in Social Welfare*, Sage Publication, London.
- Peterman William, 2000, *Neighborhood Planning and Community-Based Development. The Potential and Limits of Grassroots Action*, Sage Publication, London.
- Poede George, 2000, „Planificarea strategică a serviciilor comunitare”, în E. Zamfir (coord.) “Strategii anti-sărăcie și dezvoltare comunitară”, ed. Expert, București.

- Pop Luana (coord.), 2002, *Dicționar de politici sociale*, Ed. Expert, București.
 - Prohl Marga (ed.), 1997, *International Strategies and Techniques for Future Local Government*, Bertelsmann Foundation Publishers, Gutersloh.
 - Prohl Marga (ed.), 1997, *Local Economic Development*, Bertelsmann Foundation Publishers, Gutersloh.
 - Prohl Marga (ed.), 1998, *The Evolving Organization – Building Trust in Local Government*, Bertelsmann Foundation Publishers, Gutersloh.
 - Prohl Marga (ed.), 1998, *The Multiethnic Society and Local Government*, Bertelsmann Foundation Publishers, Gutersloh.
 - Schultze A. William, 1974, *Urban and Community Politics*, Duxbury Press.
 - Turner Mark, 1997, *Governance, Administration & Development. Making the State Works.*, Macmillan Press Ltd.
 - Winter Michael, 1996, *Rural Politics*, Routledge, London.
 - Zamfir C., (coord.), 1999, *Politici sociale în România: 1990 – 1998*, Alternative, București.
 - Zamfir Cătălin, 2000, „Elemente pentru o strategie anti-sărăcie în România”, în E. Zamfir (coord.) *“Strategii anti-sărăcie și dezvoltare comunitară”*, ed. Expert, București.
 - Zamfir Cătălin, 2000, „Programe de combatere a sărăciei la nivel comunitar”, în E. Zamfir (coord.) *“Strategii anti-sărăcie și dezvoltare comunitară”*, ed. Expert, București.
 - Zamfir Elena, 2000, „Dezvoltarea comunitară – sursă a bunăstării colective”, în E. Zamfir (coord.) *“Strategii anti-sărăcie și dezvoltare comunitară”*, ed. Expert, București.
 - Zamfir Elena, Preda Marian, 2000, *“Diagnoza problemelor sociale comunitare”*, ed. Expert, București.
- * * * **Community Development Journal**, Vol. 34, no. 1, January 1999, Oxford University Press.
- Stephen M. Aigner et al., *Dynamics to sustain Community Development in persistently poor rural areas*.
 - Paul Niebank, *Community Development Training: an industry discovering itself*.
 - Todd Swanstrom, *The Nonprofitization of United States housing policy: dilemmas of community development*.
- * * * **Community Development Journal**, Vol. 34, no. 2, April 1999, Oxford University Press.
- Dod W. Forest, *Education and empowerment: towards untested feasibility*.
 - Markku Tykkylainen, *Research design of survival strategies in transitional countries*.
- * * * **Community Development Journal**, Vol. 34, no. 1, July 1999, Oxford University Press.
- Su Braden & Marjorie Mayo, *Culture, community development and representation*.
 - Claudio Schuftan, *Sustainable development beyond ethical pronouncements: the role of civil society and networking*.
 - Rivka Savaya et al., *The application of a model of systematic planned practice to participatory community work*.
- * * * **Community Development Journal**, Vol. 34, no. 1, October 1999, Oxford University Press.
- Lea Caragata, *The privileged public: who is permitted citizenship*.
 - Joan Wharf Higgins, *Citizenship and empowerment: a remedy for citizen participation in health reform*.
 - Ken Moffat et al., *Advancing citizenship: a study of social planning*.
- * * *Community care: a reader*, 1997, MacMillan Press LTD.

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
<p>I. <u>CONCEPTUL COMUNITATE SI DEZVOLTARE COMUNITARĂ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Instituții și actori sociali implicați în procesul de dezvoltare comunitară; - Rolul Asistentului Social în procesul de dezvoltare comunitară; - Capitalul uman și social; cooperare și participare. - Stabilirea unității de analiză; diagnoza situației. - Analiza/ evaluarea resurselor/ potențialului local. - Capabilizarea membrilor comunității/ dobândirea de posibilități noi de influențare a propriei situații. - Auto-organizarea. - Creșterea gradului de independență. <p>II. <u>OBIECTUL DEZVOLTĂRII COMUNITARE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza rolului diferiților actori comunitari în cadrul intervenției. - Analiza acțiunilor sociale din cadrul comunității. - Analiza elementelor structurale ale comunității. <p>III. <u>DIAGNOZA PROBLEMELOR SOCIALE SI ECONOMICE ALE COMUNITĂȚII (1)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Originile problemelor economice si problemelor sociale. - Dificultățile economice ca vectori ai problemelor sociale. - Diferențele dintre problemele economice si problemele sociale. - Tipuri de probleme sociale 		

- Interdependenta dintre probleme

IV. DIAGNOZA PROBLEMELOR SOCIALE SI ECONOMICE ALE COMUNITĂȚII (2)

- Grad de conștientizare. Priorități.
- Nivel de conștientizare: cine?
- Grupuri sociale si probleme sociale;
- Motivarea acțiunii sociale;
- Grupuri de presiune si de interes.
- Soluțiile problemelor sociale;
- Tipuri de soluții si tipuri de intervenții;
- Evaluarea eficienței intervenției: pre-evaluare, mid-evaluare si post-evaluare.

V. DETERMINAREA FACTORILOR CARE INFLUENȚEAZĂ DEZVOLTAREA/ SUBDEZVOLTAREA COMUNITĂȚII

- Analiza si evaluarea acestor factori, in context general si in context specific.
- Identificarea factorilor (pozitivi/ negativi) după diferite criterii.
- Conceptul de risc și managementul riscului.

VI. CAPITALUL SOCIAL SI UMAN: DIAGNOZA SI METODE DE ÎMBUNĂȚIRE

- analiza instituțiilor sociale locale: diagnoza si metode de creștere a eficienței acestora;
- analiza bunurilor/serviciilor publice locale: diagnoza si metode de creștere a eficienței acestora;
- structura demografica a populație, comunității
- analiza capitalului uman: - structura ocupațională
 - structura educațională
 - starea de sănătate a populației.

VII. METODOLOGIA INTERVENȚIEI SOCIALE COMUNITARE

- analiza diferitelor modele de intervenție socială la nivelul comunităților.
- Analiza modelului A.
- Analiza modelului B.
- Analiza modelului C.

VIII. SERVICIILE SOCIALE SI DEZVOLTAREA COMUNITARĂ

- Beneficiarii de servicii sociale/grupuri țintă. Grad de acoperire/adresabilitate.
- Modul de organizare si administrare a serviciilor sociale.
- Consecințele sociale ale funcționalității lor eficiente sau deficitare.
- Dinamica nevoilor de servicii sociale în raport cu caracteristicile particulare ale comunității locale si ale societății globale.

IX. DOMENII FUNDAMENTALE ALE MUNCII SOCIALE COMUNITARE

- diferite mecanisme de re-inserare în circuitul economic: indivizi și comunități;
- criterii pentru elaborarea și dezvoltarea de proiecte de re-inserție;
- obiective generale ale intervenției în sfera locuirii;
- promovarea sănătății;

X. IDENTIFICAREA NEVOII SI PLANIFICAREA/ CONTURAREA PROGRAMULUI IN CONTEXTUL COMUNITATII

- exercițiu de identificare a nevoii într-o comunitate dată;
- exercițiu de evaluare a nevoii într-o comunitate dată;
- model de analiză convergentă;

XI. ACTORII LOCALI: CONSTRUIREA PARTENERIATULUI IN COMUNITATE

- Participarea – ca punct de start al construirii parteneriatului si ca dimensiune esențială a strategiilor de dezvoltare.
- Mobilizarea intereselor individuale si canalizarea/convergența acestora către atingerea unor obiective generale, de interes comunitar.

<ul style="list-style-type: none"> - Procesul de “Empowerment” la nivel individual, de grupuri, organizațional, comunitar. 		
<p>XII. DEZVOLTAREA COMUNITARĂ ÎN ROMÂNIA DUPĂ 1989 : EXEMPLUL F.R.D.S.</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiza criteriilor de eligibilitate; - analiza impactului proiectelor dezvoltate de FRDS - dezvoltarea comunitară în comunitățile de romi; 		

9. Coroborarea/validarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Metoda de predare, atât la curs cât și la seminar, este orientată spre identificarea și înțelegerea unor probleme sociale specifice astfel încât absolvenții să fie pregătiți atât teoretic/epistemic, cât și practic de a analiza, interpreta și implementa adecvat diferite soluții la problemele sociale existente, în acord cu practicile curente dar și inovativ.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Trecerea adecvata in revista a literaturii de specialitate, utilizare ei in context, originalitate si inovativitate, discurs coerent, analize si concluzii pertinente	Examen oral (on-line, daca se impune) pe baza de proiect / referat (individual sau grup format din 2 persoane) Prezenta activa la cursurile on-line.	70% 30% Notarea incepe de la 1
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază. Obținerea minim a notei 5 			

Data completării

Semnătura titulari curs

Semnătura titulari seminar

ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

b. Evaluare – mărire de notă

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Trecerea adecavata in revista a literaturii de specialitate, utilizare ei in context, originalitate si inovativitate, discurs coerent, analize si concluzii pertinente	Examen oral pe baza de proiect / referat (individual sau grup, format din 2 persoane) Prezenta activa la curs	70% 30% Notarea incepe de la 1
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază. Obținerea minim a notei 5 la fiecare dintre tipurile de evaluări			
Data completării	Semnătura titulari curs	Semnătura titulari seminar	

c. Evaluare – restanță

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Trecerea adecavata in revista a literaturii de specialitate, utilizare ei in context, originalitate si inovativitate, discurs coerent, analize si concluzii pertinente	Examen oral pe baza de proiect / referat (individual sau grup, format din 2 persoane) Prezenta activa la curs	70% 30% Notarea incepe de la 1
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază. Obținerea minim a notei 5 la fiecare dintre tipurile de evaluări			
Data completării	Semnătura titulari curs	Semnătura titulari seminar	